Ime predmeta 1	ŽIVOSREBROVE RUDE IDRIJSKEGA RUDIŠČA
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.36.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija.
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;G-771, G-774, G-778–G-781, G-858, G-885, G-897, G-910, G-913, G-918, G-926–G-928, G-933, G-935, G-956, G-976, G-992, G-993, G-1013, G-1014, G-1017, G-1054, G-1145–G-1147, G-1149–G-1151, G-1154–G-1157, G-1230–G-1232, G-1238, G-1288, G-1289, G-1299, G-1318, G-1320, G-1330, G-1370, G-1381–G-1385, G-1389, G-1391, G-1393, G-1397, G-1398, G-1400, G-1402–G-1404; Jeklenke: 510:IDR;G-952, G-1007, G-1101, G-1173, G-1174, G-1175, G-1185–G-1188, G-1191–G-1194, G-1236, G-1282–G-1284, G-1287, G-1290, G-1292, G-2909, G-2910; Jetrenke: 510:IDR;G-1005, G-1112, G-1176–G-1178; G-1189, G-1190, G-1196, G-1229, G-1297, G-2689 Opekovke: 510:IDR;G-1006, G-1181, G-1182, G-1285, G-1286, G-1295; Koralne rude: G-1008, G-1009, G-1094, G-1144, G-1234, G-1235, G-1273–G-1281; Karoli rude: 510:IDR;G-977–G-989, G-1010–G-1012, G-1922; Sedimentni rudi: G-1293, G-1294.
Klasifikacija dediščine	Rudišče

OPIS

Kratek opis	V zbirko je zajetih 144 primerkov rud. Ti so različnih oblik, barvnih odtenkov in kombinacij. Večina vzorcev je nepravilnih oblik in so različnih velikosti. V zbirki je največ primerkov zelo bogato in bogato orudenih singenetskih in epigenetskih jeklenk, jetrenk, opekovk in koralnih rud. Bogatim rudam pripadajo tudi sedimentne rude z značilnimi sedimentacijskimi teksturami. Pri manj bogatih rudah (bašperh) se cinabaritno orudenje pojavlja v obliki tanjših plasti, žil, oprhov ali nepravilnih impregnacij. Poseben je primerek dolomitne breče, kjer je vezivo v celoti nadomeščeno s cinabaritom. Nekateri primerki rud so prerezani in polirani.
Mere	144 primerkov različnih dimenzij
Materiali	Cinabaritne rude, orudene kamnine, organska vezivna snov, minerali in kristali, samorodno živo srebro.
Datacija	Srednjetriasni tektonski jarek z živosrebrovim rudiščem je začel postopno nastajati pred 242 milijoni let in se dokončno oblikoval pred 238 milijoni leti.
Avtor / Proizvajalec	/

Slikovne priloge

Prvotna raba	Idrijsko rudišče je nizkotemperaturnega (od 218° do 160°) hidrotermalnega nastanka. Živosrebrovo orudenje je nastalo v dveh fazah. Prva faza se je odvijala v zgodnejši fazi nastajanja idrijskega tektonskega jarka, v času nastajanja nastajanja najstarejših ladinijskih kamnin (kaolinitne plasti). Dotok hidrotermalnih raztopin je bil pičel, zato so ob razpokah in žilah nastajala manjša epigentska rudna telesa, v takratnem močvirju pa prvo singenetsko orudenje. V drugem obdobju nastajanja orudenja, ki je potekalo ob koncu ladinijskega obdobja, so pritekale v tektonski jarek izjemno veliko količine živega srebra. Ob številnih odprtih prelomih in razpokah so nastala obsežna in bogata epigentska rudna telesa. Precejšen del hidrotermalnih raztopin pa se je sočasno z nastajanjem močvirskih plasti skonca izlival v takratno lagunsko močvirje, kjer so nastajale unikatne singenetske sedimentne plastnate cinabaritne rude s številnimi sedimentnimi teksturami.
Sedanja raba	Živosrebrove rude se ohranjajo, varujejo in prezentirajo kot pomembna naravna dediščina idrijskega rudišča, z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. So del geološke zbirke Mestnega Muzeja Idrija. V zbirko so zajeti le vzorci, ki predstavljajo za Idrijo značilne tipe cinabaritnega orudenja ali pa na tak ali drugačen način predstavljajo enkratne primerke rud. Izbor rud nazorno in strokovno neoporečno predstavlja rudno bogastvo idrijskega rudišča. Vzorci rud so po večini na ogled obiskovalcem v okviru stalne muzejske razstave »Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrija«. Preostali pa so shranjeni v predalih pod razstavnimi vitrinami, zato se lahko eksponati po potrebi tudi zamenjajo. Obenem se lahko uporabijo za različne občasne razstave ali oblike promocije dediščine živega srebra.
Prvotna lokacija	Vzorci cinabaritnih rud so iz različnih rudnih teles od od I. obzorja do XIV. obzorja idrijskega rudnika. Najlepše singenetske sedimentne rude izhajajo iz odkopnih polj (OP) Kropáč – Ziljska med Antonijevim rovom in II. medobzorjem in

	OP Turniš iz I. obzorja. Zelo bogate jeklanke in opekovke epigenetskega tipa pa iz OP Grübler, OP Dolomitne plošče in OP Rop – Koželj iz spodnje jame med IX. In XIV. obzorjem.
Sedanja lokacija	Mestni muzej Idrija, Geološka zbirka (razstavni prostor 2 in 3).

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Opisani primerki so primerno ohranjeni. Celotna geološka zbirka je bila leta 1992 obnovljena, strokovno dopolnjena in postavljena v prenovljene prostore Mestnega muzeja Idrija. Dodatni posegi zato niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	1. 3. 2018
Datum urejanja	Never